

ANKARA NOTLARI

MUSTAFA EKMEKÇİ

Can Yücel, Babasını Anlatıyor...

Hasan Ali Yücel, bugün 95 yaşında...

Bu yaz, İstanbul'da "Çamlıbelde"de, havuz kıyısında, Can Yücel, Yaşar Çallı konuşuyoruz. Can Yücel'e:

- Hasan Ali Yücel'i anlat bize, diyorum. Çallı bir yandan portrelerimizi yapıyor...

- Çok seviyorum onu, diyor Can Yücel, herif bayağı güzeldi biliyor musun? Örneğin, buraya getir, burada mutlu olurdu. Devamlı, "Burayı nasıl genişletelim" der dururdu. Tertibe girerdi. "Biraz daha iyi kooperatif yapalım, bilmem ne edelim"; duramazdı ki. Bence kayboldular onlar artık. Şimdi, memleketi düzeltmeden başka bir şey düşünemiyoruz.

1940'lı yıllar, biz babamla kavgalıyız. Ben Demokrat Parti'yi tutuyordum. "Halk hareketi parti". Bununla kavgaya ediyoruz boyuna. Köy Enstitüsü mü enstitüsü dinlemiyorum. Bunun arabasına binmiyorum ben. Gidiyoruz sinemaya, bu "locaya git" diyor, ben yukarıda paradide oturuyorum!

- Ulan, benden utanıyor musun pezevenk! Ne kadar güzel iş yapıyorum ben! Yapma ulan, herkes beni seviyor iş yaptığımdan dolayı, sen mi sevmeyeceksin? Oğlum sevmeyecek!

Biz kavgaya edip duruyoruz. (Can Yücel, bu arada İsmet Paşa'nın elini nasıl öptüğünü anlatıyor.) Sözü babasına getiriyor:

- Boku bokuna, bir kalp sektesinden gitti herif!

- Radyo dinliyormuş, güzel bir müzik varmış. Prof. Tefik Sağlam da birlikteymiş.

- Aptallar, gaz oldu demişler, buna gazoz vermişler, "İyi gelir" diye. Tefik Sağlam'a bak! (Can Yücel, Çallı'ya "Rengi bulaştırmadan resim yapabilir misin" diye soruyor, anlatmayı sürdürüyor kendi biçimiyle.)

- Bu, Hasan Ali'nin bir numarası vardı!

- Ne numarası vardı, çok numarası vardı da?

- Bu, Cumhuriyet'te yazı yazıyordu. Bir de kendine göre "Eski bir öğretmen" diye bir numara çıkartmış. Harika yazılar!

- "Eski bir öğretmen" takma adı olduğuna göre Hasan Ali'nin olduğu biliniyor muydu?

- Boyuna mektup geliyordu. Bütün Köy Enstitüleriyle bağı kurdu. Bu, bayağı memnundu. Politikacı olarak yazı yazmaktan çok memnundu. Bülent Ecevit memnun değil, halbuki yazabilir değil mi? Aman, ne kadar memnundu yarabbi. Haa, keyfi şundan dolayı: Halkla ilişki kuruluyor. Dün akşam Halit Çelenk söyledi ya, Tefik Fikret'in "Aşyan"ının açılışında yaptığı konuşmayı. Orada Rıza Tefik varmış, o da konuşmuş. Sonra Hasan Ali konuşmuş. Tefik Fikret, "Halk bellediğin yola yalnız gideceksin" der ya, bu da demiş ki: "Biz hak bildiğimiz yola halkla gideceğiz." Çünkü önemli bir laf bu. Bu sosyal demokrasidir. (Halit Çelenk o zaman Hukuk Fakültesi'nde öğrenci. Aşyan'ın açılış toplantısını izlemiş. Can Yücel, daha sonra Hasan Ali Yücel'in CHP'den, Ulus gazetesinden ayrılış öyküsünü anlatıyor.)

- İki yerden atılıyor, birincisi CHP'den atılıyor, ikincisi Ulus gazetesinden, CHP'den 1950'de ayrılıyor. Ulus gazetesinde yazılar yazıyor. Yazıları yazarken Nihat Erim mi Kasım Gülek mi İsmet Paşa mı neyse, "Sizin yazılarınız tutmuyor" diyorlar. "Bunu kim söylüyor" diyor. (Yazı İşleri Müdürü Münir Berik'e) Hâlâ anlaşılmadı. Nihat Erim mi Kasım Gülek mi?

- Sorsaydınız?

- Nihat Erim, "Hayır" dedi. Babam sordu. Nihat Erim, sonra geldi bizim Dragos'taki eve, oturduk, yemek yedik beraber. (Can Yücel, ressam İbrahim Çallı ile Hasan Ali Yücel'in ortak anılarını anlatıyor.)

- Ressam Çallı bir gün Dolmahçe'den geçiyormuş. Sarayın karşısında bir köylü, heybesini yastık yapıp, yatıyormuş. Karşıya da kodamanlardan gelip gidenler var. Çallı, ayağıyla köylüyü dürtmüş:

"Kalk ulan, demiş, uşakların geçiyor!" Çallı ile Arnavutköy'de Rum lokantasında içerler, Bebek'te bülbül dinlemeye giderler. Bir de gurubu seyretmeye. Ve şarkılar okurlar: "Sen bezmimize geldiğin akşam neler olmaz!" Hep görüyorum rüyamda, hep kavgaya ediyoruz!

- Ne diyor?

- O demiyor, ben diyorum. "Niye geberdin" diyorum. Aptallar 95 yaşına kadar yaşıyorlar!

Türk Eğitim Derneği (TED) aşağı yukarı hemen her yıl, yılın eğitimcilerini seçer. Seçilenlerin ilki Hıfzır Rahman Raşit Oymen'di. Şimdiye dek 13 kişi seçildi. Bunların arasında ne İsmail Hakkı Tongunç, ne Hasan Ali Yücel var. Rauf İnan'ın sürekli isteklerine karşın olmadı bu. Bu yıl, dün Hasan Ali Yücel için TED'de bir anma toplantısı düzenlendi. Demek, anımyasabildiler. Ben, İzmir'de Odalar Birliği'nin toplantısında olacağım. "Hayatta Ben En Çok Babamı Sevdim" şiirinde, Can Yücel şöyle diyor:

"Hayatta ben en çok babamı sevdim./Karaçalılar gibi yerden bitme bir çocuk/Çarpı bacaklarıyla -ha düştü ha düşecek- Nasıl koşarsa ardından bir devrin./O çapkın babamı ben öyle sevdim.

Bilmedi ki oturduğumuz semti./Geldi mi gidici hep, hepp acele işi!-Çağın en güzel gözlü maarif müfettişi./Atlasan bakardım nereye gitti./Öyle öyle ezber ettim gurbeti.

Sevinçten uçardım hasta oldum mu,/40'ı geçerse ateş, çağırırlar İstanbul'a./Bi helallaşmak ister elbet, diğ'mi oğluyula!/Tifoyken başardım bu aşk oy'nunu./Ohh dedim, göğsüne gömdüm burnumu.

En son teftişine çıkana değen/Koştururken ardından o uçmaktaki devin./Daha başka tür aşklar, geniş sevdalar için/Açıldı nefesim, fikrim, caneğim./Hayatta ben en çok babamı sevdim."

